

Armin Risi poslužio se svjetlošću i sjenom. Ja ću se poslužiti tišinom i riječima. Tišina nije odsutnost riječi, nego izvor svih riječi, njihova punina i krajnji smisao. Riječi su nesavršeni fragmenti tišine. One same po sebi nisu ni dobre ni loše, MI ih činimo takvima. Loše riječi su one koje nas nagone na sve veću proizvodnju novih riječi, čime se stvara tolika buka da ni sami sebe više ne čujemo. Dobre riječi su one koje nas navode na tišinu, koje nas "ostavljaju bez teksta". Drugim riječima, koje nas natjeraju da, napokon, umuknemo.

Iz knjige "Radikalni srednji put" (*Der radikale Mittelweg*) Armina Risija:

Sudbina i slobodna volja

***

Koliko god ateizam i monoteizam bili različiti, oba – polazeći sa suprotstavljenih stanovišta – zastupaju svjetonazore koji u konačnici negiraju čovjekovu slobodnu volju.

U monoteizmu je čovjek od rođenja *pali grešnik* kojem je namijenjen vječni Pakao ukoliko se do smrti ne obrati na vjeru u "jedinog Boga". Predodžba o slobodnoj volji ovdje se svodi na pitanje hoće li čovjek pristupiti nekoj religiji ili ne. Oni koji neće pristupiti odlaze u Pakao, neovisno o tome jesu li u svom životu činili dobro ili zlo. Čak i ako dogma dopušta čistilište kao međuvarijantu, to znači tek odgodu odluke. Tko se unatoč upozorenju o čistilištu ipak ne odluči za određenu religiju, konačno i zauvijek završava u Paklu.

U ateizmu je čovjek *evolvirana životinja*, a učenja u skladu s tim tvrde da čovjek kao životinja naposljetku nema slobodnu volju; ono što se naziva "slobodna volja" zapravo je tek psihički sustav reakcija kojim upravljaju struje u mozgu, živci i hormoni:

"Slobodna volja" – u najstrožem smislu – je iluzija, religiozne "vizije" su rezultat prekomjerne aktivnosti temporalnog režnja. (Michael Schmidt-Salomon: *Manifest des evolutionären Humanismus*, 2005.)

Mišljenje da čovjek nema uistinu slobodnu volju točno je u odnosu na fizičke i neurofizičke funkcije, no to samo pokazuje koliko je opasno reducirati ga samo na te funkcije. Jer, bez uistinu slobodne volje čovjek nema ni apsolutnu odgovornost.

***

U materijalnom području rezonancije i kauzalnosti ne postoji uistinu slobodna volja, ali čovjeka se ne smije ograničiti samo na materiju. Jer on je u svojoj suštini *duhovno* biće. Kao što Bog "ima" svijest i volju, tako i mi kao dijelovi Boga imamo svijest, a **svijest je uvijek izravno povezana sa slobodnom voljom**. Kad čovjek ne bi bio ništa drugo do psihofizičko biće, ne bi imao slobodnu volju, nego bi samo podlijegao diktatu svojih hormonalnih nagona, animalnih instinkta i neuroloških impulsa – onako kako tvrdi materijalizam. Međutim, slobodna volja nije funkcija fizičke ili psihičke strukture, nego duhovnog individuuma. Slobodna volja je neposredan izraz našeg vječnog bića i stoga je uvijek dostupna *u sadašnjosti*, dakle može se, bar potencijalno, provesti *u svakom trenutku*. Slobodna volja ne znači jednokratnu, trenutnu odluku. Ona je dinamični, uvijek prisutni djelatni princip duhovne svijesti. Vječno prisutna i u svakom trenutku dostupna, slobodna volja stavlja nas stalno pred nova pitanja, ukoliko smo svjesni ove unutarne slobode ili makar čeznemo za njom.

***

Slobodna volja nije isto što i neovisnost. Ona je temelj individualne, uvijek nove odluke kamo ću usmjeriti svoju svijest. Nikad nisam neovisan, ali imam slobodnu volju. **Slobodna volja je sloboda izbora o čemu želim ovisiti:** o Bogu (harmoniji, ljubavi) ili o iluziji (projekciji, samoljublju, samovolji). Kakva god odluka bila, ona će izazvati posljedice koje više ne podliježu izravno slobodnoj volji, nego fluentnim reakcijama pojedinačnog usmjerenja svijesti.

***

Slobodna volja je aspekt apsolutne, duhovne stvarnosti, u koju se ne miješa niti Bog. Slobodna volja znači *moju* odluku duše, a time i *moju* odgovornost. Ovdje sam ja su-stvoritelj: kao tvorac svoje vlastite sudbine koja uvijek djeluje i na druge ljude – zbog toga moja odgovornost nije ograničena samo na mene.

***

Odluka duše za Boga (= ljubav) savršena je primjena slobodne volje. Ljubav može biti "samo" dobrovoljna. Ali ni u našoj ljubavi prema Bogu nismo neovisni, jer smo tu ovisni o onome što religije nazivaju **Božja milost**. Ako bi Apsolut bio tek jedna neutralna energija, "jedinstvo" bismo mogli iskusiti tek kad bi se oslobodili *sve* dualnosti i stopostotno bili u skladu s tom apsolutnom neutralnošću. Bilo bi to kao skok preko provalije: ili ćemo preskočiti na drugu

stranu ili ćemo pasti, pa i ako smo dosegli 98 posto udaljenosti. No kako je Ap-solut individualan, on nam može otkriti sebe i mi možemo iskusiti stvarnost božanske ljubavi čak i ako *naša* ljubav, djelovanjem materijalne egzistencije, nije apsolutno čista i nesebična.

***

Savršenstvo slobodne volje jest usklađivanje s Božjom voljom. Bog želi stvarnost = svjesno jedinstvo = ljubav. "Budi volja tvoja" znači postupanje iz ove svijesti.

Božja volja nije isto što i Božji zakon. Božja volja je ljubav. Božji zakon je neutralno djelovanje akcije i reakcije. Nije Božja volja da ljudi zaborave svoj duhovni identitet, pate i budu međusobno nasilni. Mi smo individualna bića koja svojim usmjerenjem svijesti oblikuju i sudbine i cijele svjetove – a pritom određujemo kakve ćemo situacije stvoriti i sebi i *drugima*. Stoga je slobodna volja izravno povezana s odgovornošću. A oni koji tvrde da u konačnici slobodna volja ne postoji, time tvrde i da čovjek "u konačnici" nije nikome odgovoran.

***

Jedan od temeljnih zakona unutar materijalnog polariteta jest **zakon uzroka i posljedice (zakon karme)**. Kao što je rečeno, zakon karme može biti pogrešno protumačen i od zagovornika i od kritičara. Sam zakon je dio materijalnog svijeta, a opisan je i u Bibliji.

Zakon uzroka i posljedice nije ni jedini ni najviši zakon naših života. Ako se karma pogrešno razumije, to je stoga što ni ateističko-ezoterijski zagovornici ni monoteistički kritičari ne znaju uistinu što ona znači. "Karma" je sanskrtski pojam i doslovno znači "djelovanje, kauzalnost", odnosno ono što stvara materijalne reakcije. Karma spada među **pet faktora zemaljskog života** i nikad se ne bi trebala promatrati izdvojeno. Postupci ljudi ne ovise samo o karmi, nego o sljedećih pet faktora:

- ātmā
- paramātmā
- energija, sanskrt. *prakṛti*
- vrijeme, sanskrt. *kāla*
- polaritet, počevši s uzrokom i posljedicom (kauzalnost), sanskrt. *Karma*

Od ovih pet faktora prva četiri su vječna (sanskrt. *sat*). Iz zemaljske

perspektive je i vrijeme "vječno", u smislu bez početka (*anādi*) i bez kraja (*ananta*). Samo je polaritet materijalna, odnosno prolazna kreacija i podliježe kozmičko-cikličkom nastajanju i nestajanju, kao i cjelokupno materijalno stvaranje.

Sve što se nalazi u području materijalnog polariteta ima početak i kraj, pa tako i reakcijski lanci naših postupaka. Svakog trenutka u skladu s našom slobodnom voljom možemo započeti nove karmičke lance reakcija, ili prekinuti stare. Karma ovisi o nama, duhovnim individuama, i o našoj slobodnoj volji (faktor I: *ātma*), a isto tako i o Apsolutu koji je također svjestan i individualan (faktor II: *paramātmā*), jer kao relativna bića nismo nikad neovisni o Apsolutu, prouzročitelju energije (*prakṛti*) i vremena (*kāla*). Na pitanje: "Kako nematerijalna bića mogu živjeti u materijalnom tijelu i prouzročiti materijalne reakcije?" može se zadovoljavajuće odgovoriti samo ako imamo u vidu *paramātmā*-faktor. "Der Mensch denkt, und Gott lenkt." (Hrvatska inačica: "Čovjek snuje, a Bog određuje", prim. prev.) Na engleskom jeziku ova je uzrečica još konciznija: "*Man proposes, God disposes.*" Mi imamo ideje, htijenja i ciljeve i želimo činiti određene stvari, ali svi preduvjeti i poveznice potrebni za ostvarenje naših namjera (koordinacija nebrojenih faktora duha i materije u nama i svim sudiionicima) uvelike izmiču našoj moći i kontroli. Bog *disposes*: "stavlja na raspolaganje, dopušta da se dogodi, organizira i aranžira", sve u skladu s impulsima koje odašiljemo u okviru zakona uzroka i posljedice. **Postupci nikad nisu izolirani procesi**, nego uvijek stoje u međuodnosu s mnogim drugim individuama koje isto tako imanju svoju volju i sudbinu. Koordinacija svih tih životnih putova koji se novim impulsima svijesti stalno mijenjaju odvija se pomoću neutralne funkcije sveprisutne i sveznajuće Božje matrice Kozmosa, koja se na sanskrtu naziva *paramātmā* ("nad-duša").

***

Tko misli da je karma efektivni mehanički diktat predodređenih reakcija, zanemaruje ključni faktor – slobodnu volju, a time i vlastitu odgovornost. Fatalna je greška izjednačiti predestinaciju ("predodređenost") i karmu. Tko zakon karme promatra izolirano, taj je apsolutizira i pritom zanemaruje ostala četiri faktora, što vodi do učenja o predestinaciji,* kojeg su u 16. st. formulirali

---

* Učenje o predestinaciji = determinizam = apsolutizacija kauzalnosti. Ovo učenje temelji se na pogrešnom stanovištu da slobodna volja ljudi stoji u proturječju s Božjom svemoći i sveznanjem.

Calvin i njemu slični predstavnici monoteističkog kršćanstva. Tobažnja logika iza ovog učenja tvrdi: *"Bog je svemogući i sveznajući; čovjek je potpuno ovisan o Bogu i ne može činiti ništa što Bog nije već odredio i već ne zna, jer kad bi mogao, onda Bog ne bi bio svemogući i sveznajući; je li čovjek dobar ili zao, odnosno hoće li završiti na Nebu li u Paklu, ne određuje on nego Bog; je li netko od Boga izabran za Nebo ili mu je odredio Pakao, pokazuje se "po plodovima": oni koji su od Boga izabrani, bogati su i uspješni i žive u "božanskom obilju", a oni koji su od Boga prokleti žive u siromaštvu, neuspjehu i bijedi."*

U monoteističkom učenju o predestinaciji otkriva se isto egoistično samoopravdavanje kao i u ateističkom monizmu. Obje strane podliježu jednostranosti i poluistinama jer Apsolut ne vide kao individualnu stvarnost. "Bog" predestinacijskog učenja nije živući Bog, nego totalitarni **Moloh**, što su povijest religija i svjetska povijest višestruko pokazale, a što je već i Isus jasno formulirao: *"Vama je otac davao i hoće vam se vršiti prohtjeve oca svoga. On bijaše čovjekoubojica od početka i ne stajaše u istini jer nema istine u njemu: kad govori laž, on svojega govori jer je lažac i otac laži."* (Iv 8,44)

***

Kad Apsolutno – a time i sav život u Relativnome – ne bi bilo individualno, naša bi egzistencija zaista bila tako bezbožna i nemilosrdna kao što tvrde ateizam i monoteizam. No kako je Apsolut individuum (= nedjeljivo, vječno bitvanje i svijest), i mi smo kao dijelovi Boga individualni i imamo slobodnu volju. Slobodna volja je primarni faktor, a zakon akcije i reakcije sekundarni faktor. Predestinacija je samo jedna strana stvarnosti, a druga, primarna strana jest slobodna volja, jer slobodnom voljom odlučujemo koje postupke (akcije) ćemo provesti i kakve posljedice (reakcije) prouzročiti. Kauzalnost (karma) ovisi o individualnosti, a individualnost je nedjeljivo povezana sa slobodnom voljom.

Ispravno razumijevanje karme ne apsolutizira ni slobodnu volju ljudi ni predestinaciju, nego oba faktora vidi u njihovom božanskom, individualnom kontekstu. Zakon akcije i reakcije opisuje **zajedničko djelovanje predestinacije i slobodne volje**. Čim se jedna strana izolira ili apsolutizira, nedostaje druga, i tako imamo samo jednu polovicu istine. Postupci u materijalnom svijetu odvijaju se u djelokrugu akcije i reakcije i stoga se uvijek moraju promatrati s obje strane. U aspektu reakcije djeluje *predestinacija*, a u aspektu akcije djeluje *slobodna volja*. To znači da na temelju naših ranijih postupaka

češće zapadamo u predodređene situacije. Ali, u svakoj situaciji, predodređenoj ili ne, imamo slobodnu volju da odlučimo što ćemo iz te situacije napraviti. Jer ono što činimo u "akciji" nije predodređeno, najviše može biti "programirano", kad zbog iluzija ili raznih utjecaja ne postupamo iz naše istinske slobodne volje.

***

Karmičke reakcije su materijalni procesi, a sve materijalno ima početak i kraj. Te lančane reakcije mogu se pokrenuti ("dozvati u život") bilo kad, i bilo kad se mogu privesti kraju. To vrijedi kako za dobre, tako i za loše karmičke reakcije. Cilj života nije tek zaslužiti što više dobrih karmičkih reakcija. Bogosvjestan život znači **prevladavanje svih karmičkih vezanosti** djelovanjem u jedinstvu s Božjom voljom. Tko živi u toj svijesti, ne djeluje na način koji bi prouzročio loše karmičke reakcije, ali ne djeluje ni samo iz želje za dobrim reakcijama. Takav čovjek ne čezne za nagradom i priznanjem, nego vidi istinske životne ciljeve i postupa u skladu s *njima*. Postoji velika razlika između bogosvijesti i postupanja radi dobre karme. Posljednje znači da čovjek živi za vlastiti "račun", odnosno da odigra dobre karmičke karte (novac, karizmu, osobni suverenitet, intelektualnu nadmoć, itd.) i na taj način se provlači kroz život, bez da se suoči s istinskim izazovima unutaršnjeg puta.

Postupanje oslobođeno karme je ono što se u mnogim religijama – često s nerazumijevanjem i jednostrano – naziva "oprostom grijeha" i "Božjom milošću".

***

Karma nije nemilosrdno učenje, nego božanski zakon. Čovjek može biti oslobođen ("izbavljen") lanaca karmičkih reakcija, pri čemu i ovdje djeluje svih pet faktora zemaljskog života, prije svega prva dva: **Božja milost i naša slobodna volja**. Božja milost uvijek je prisutna. Međutim, čovjek treba *htjeti* iscjeljenje, oprost i izbavljenje, i postupati u skladu s tim kako bi se otvorio za Božju milost. Čovjek se nikad ne može osloboditi svih karmičkih reakcija vlastitim snagama, jer svaki postupak izaziva nove reakcije; lanci reakcija sami po sebi bili bi beskrajni. Ali, individualno djelovanje Boga može čovjeka koji to istinski hoće izbaviti od svih karmičkih reakcija, tako da on ne mora proći kroz sve reakcije – što inače ne bi bilo moguće. "Oprost grijeha" dakle nije ekskluzivna kršćanska privilegija, nego vrata koja su otvorena svakom čovjeku,

neovisno o njegovoj religiji ili konfesiji. Odlučujuća je bogosvijest i s njom povezano povišenje vibracija u tijelu, emocijama i mislima:

"Čak i ako se smatra da si najgrješniji od svih grješnika, ako se nalaziš na brodu transcendentalnog znanja bit ćeš sposoban prijeći ocean bijede [svih još neriješenih karmičkih reakcija]." (*Bhagavad-gītā 4,36*)

"Postani u mislima poput mene i budi mi privržen. Sve što činiš ponudi meni, poštuju me i sigurno ćeš doći k meni. To ti obećavam jer si mi drag. Ostavi sve zemaljske zakone i religije. Dođi uzeti samo moje utočište i oslobodit ću te svih grijeha; ne brini." (*Bhagavad-gīta 18,65-66*)

Kad se probudimo za našu bogosvijest i našu božansku ljubav, to je ultimativno iskupljenje od svih "grijeha" i od sve "krivnje". Mi prevladavamo sjene prošlosti i stječemo snagu sadašnjosti, u kojoj vidimo sebe u svjetlu vječnosti i postupamo u skladu s tim.

***

Karma nije vječna, ni u odnosu na prošlost, ni u odnosu na budućnost. Svaka karmička lančana reakcija jednom je započeta i jednom može biti okončana. To vrijedi i za pozitivne i za negativne karmičke reakcije. U ateističkoj ezoteriji je način djelovanja zakona karme pogrešno shvaćen, prije svega u međudnosu s reinkarnacijom. Jedna za to tipična tvrdnja glasi da je svaka žrtva bila počinitelj. Ako uzmemo da je to istina, onda bi u prošlom životu žrtve bile počinitelji, a počinitelji žrtve; i u toj situaciji bi opet vrijedilo da je svaka žrtva bila i počinitelj; dakle, nekadašnje žrtve i nekadašnji počinitelji već su se ranije susreli u izmijenjenim ulogama, još ranije u opet izmijenjenim, itd. Postoje li te uloge od početka stvaranja naovamo? U tom slučaju bi one bile predodređene mehaničkim, odnosno *pogrešno* shvaćenim zakonom karme. Kao što je već rečeno u čl. 278, ovo vodi do učenja o predestinaciji, ovdje samo u ezoterijskom obliku: "Zlo je neophodno iskustvo, jer svaka žrtva koja doživljava zlo jednom je bila počinitelj."

Međutim, zlo nije neophodnost kauzalnosti, kako tvrdi ateistička ezoterija (kao opravdanje negativnog), nego je uvijek posljedica unutarnje odluke. Karmičke veze su jednom počele. Kad? Predstavnici ateističke ezoterije polaze od toga da je karma lanac bez početka i da potpuno vlada našim životima. Inače bi morali priznati kako je jednom postao žrtvom netko tko *nije* bio počinitelj, a

time bi bile srušene njihove temeljne postavke. S teističkog gledišta te temeljne tvrdnje zaista nisu točne, one svode naš život na pseudoduhovno (= ateističko-monističko) učenje o karmičkoj samoorganizaciji materije.

Na temelju slobodne volje u svakom trenutku je moguće da ljudi koji nisu bili žrtve postanu počinitelji i pokrenu nove karmičke lance – još i danas. A prvo biće koje se unutar kozmičke karmičke situacije odlučilo odvojiti, učinilo je to također slobodnom voljom, a ne na temelju neophodnosti ili samožrtvovanja, kako to, u obrani svoga Boga Lucifera, vjeruju neki krugovi: "*Lucifer se dobrovoljno žrtvovao i prividno postao Zli, kako bi ljudi mogli steći neophodno iskustvo zla, jer Zlo je sila koja stvara Dobro*".

Promotrimo stereotipni primjer karme: "osoba A ubila je osobu B". I ovdje istodobno djeluju principi predodređenosti i slobodne volje. Kad osoba A ubije osobu B, ova u sljedećem životu – prema pojednostavljenom karma-klišeu – dobiva mogućnost isto učiniti osobi A. Odluči li se žrtva ubiti svog prijašnjeg ubojicu, to neće značiti da je dug izmiren, nego da je žrtva odlučila i sama postati počinitelj; tako sad imamo *dva* krivca. Jer, osoba B zna da je pravno gledajući ubojstvo kriminal, a ljudski gledajući nečovječno i prema Božjim zapovijedima zabranjeno. Karmička lančana reakcija neće se prekinuti time što će čovjek uzvratiti i slično sličnim nagraditi, nego time što će – slobodnom voljom – odlučiti da *ne* uzvraća.

Isus je govorio o ovom principu dokidanja karme kad je rekao: "*Onomu tko te udari po jednom obrazu pruži i drugi*" (Lk 6,29). Lanac akcije i reakcije (počinitelj/žrtva, žrtva/počinitelj ...) nastavit će se sve dok jedna strana slobodnom voljom ne odustane i prestane uzvraćati, odnosno odrekne se svog karmičkog prava ("Oko za oko, zub za zub").

Karmičke lančane reakcije mogu se prekinuti u svakom trenutku. Međutim, to zahtijeva određene korake i od počinitelja i od žrtve: počinitelj mora spoznati svoju krivnju, priznati, pokajati se i iskupiti, a žrtva mora počinitelju – ponekad i sebi – oprostiti. I počinitelj mora oprostiti sam sebi, no to je moguće tek kad spozna svoju krivnju i bude spreman iskupiti se za zlo koje je počinio. (Upravo ovakav uvid i pokajanje priječe ateističko-monistički svjetonazori, tvrdeći: "Sve je neophodno iskustvo; počinitelj i žrtva složili su se da preuzmu te uloge; jer sve je jedno, sve je Bog".)

***

Znači li poziv na "pružanje i drugog obraza" da se trebamo predati i da se ne smijemo braniti? Naravno, ne. Isti taj Isus koji je rekao da trebamo pružiti i drugi obraz, rekao je također i "*Odlazi, Sotono!*" (Mt 4, 10).

I jedno i drugo bili su izrazi savršene ljubavi i savršenog poznavanja karme. Božanska ljubav ne znači slabost ili naivnost. Božanska ljubav znači: **uvijek drugima htjeti samo najbolje**, i neprijateljima, pa čak i samome "Sotoni".

Ljubav dakle može poprimiti najrazličitije oblike, pa i stroge i tvrde ako to najbolje služi drugima. Ako netko hoće na nama zaraditi svoju krivnju, naša je obaveza toj osobi ne pružiti takvu mogućnost, inače postajemo suodgovorni što je ona još dublje zapala u krivnju i grijeh. Slijedom toga, samoobrana i ograđivanje ne stoje u proturječju s principom božanske ljubavi.

Međutim, ponekad samoobrana i vanjsko ograđivanje nisu mogući, kao u slučaju rata, porobljavanja, genocida, invazija, diktatorskih uređenja, itd. Takve situacije predstavljaju napade, odnosno fizičke ili psihičke akte nasilja koji se provode tako da pogođena osoba nema mogućnost obraniti se ili odlučiti želi li sudjelovati u takvoj situaciji. Napadi započinju nove karmičke lančane reakcije.

Dakle, nije Bog taj koji nas čini počiniteljima ili žrtvama. Ako izvedemo neki napad, činimo to po vlastitoj odluci i za to smo odgovorni. Svaki postupak izaziva slijed reakcija u skladu sa zakonom kauzalnosti (karme). Slijed reakcija dakle ima negdje svoj početak, pa tako i karmičke veze **počinitelja i žrtve**. Nekad je jedan od njih započeo karmičku vezu – napadom na osobu s kojom takva veza prethodno nije postojala. Ovo vrijedi kako za osobne, tako i za globalne situacije, sve do točke u kojoj se čovječanstvo na Zemlji upustilo u prvu karmičku lančanu reakciju ...

Drugim riječima: Postoje počinitelji krivci i nevine žrtve, ali ne i žrtve koje nisu sudionici, jer svi mi živimo ovdje, na istoj planeti slobodne volje.

***

Svijet dualnosti je **mjesto slobodne volje** gdje svatko u osnovi može činiti što ga je volja. Stoga su na Zemlji moguća i ekstremna zla. Činjenica da ljudi ili "neljudi" mogu napadima bilo kad započeti nove karmičke lančane reakcije objašnjava zašto ljudi mogu postati žrtve bez prethodne karmičke veze s počiniteljima. Kako je Zemlja mjesto slobodne volje, i negativna bića mogu

živjeti svoju slobodnu volju, što često dovodi do napada. Stoga je Zemlja mjesto najveće kušnje:

"Jao svijetu od sablazni! Neizbježno dolaze sablazni, ali jao čovjeku po kom dolazi sablazan." (Mt 18, 7)

Zemlja je mjesto u kojem se fizički mogu roditi i duše iz svjetova tame, ili mogu astralno djelovati u fizičkom svijetu. Tako, kad se rodimo na Zemlji, dolazimo u jedan svijet u kojem moramo svakog trenutka računati s tim da će ljudi, zloupotrebom svoje slobodne volje – odnosno zbog zasljepljenosti, zlonamjernosti, negativne dinamike grupe, itd. - počiniti nasilje ili neku drugu nepravednost. To je rizik koji prati rođenje na Zemlji i kojeg su na sebe preuzeli oni koji su dobrovoljno, odnosno iz ljubavi, donijeli odluku da se rode na ovom mjestu ekstrema.

***

Kad se dogode nasilna djela i napadi, to nije krivica ili "loša karma" žrtve, kako vjeruje ateistička ezoterija, nego je to odgovornost počinitelja. Jer, počinitelj se odlučio za određeni način postupanja, a tim postupcima pokreću se nove karmičke reakcije. O žrtvi **ne možemo i ne smijemo suditi**, jer njenu karmu ne poznajemo. Neovisno o tome kakva je karma ili rezonancija žrtve, nasilna djela i napadi uvijek idu na račun počinitelja. Kad se ljudi transportiraju u konc-logore, kad gospodari rata bace atomske bombe ili bombe s osiromašenim uranom, ili na drugi način počine masovna ubojstva, to se ne događa zbog "loše karme" žrtava, nego zbog odluka određenih osoba koje su tako postali počinitelji – i za svoja djela nose punu odgovornost.

***

U pogledu sve patnje i svih neistina na svijetu, jedna spekulacija ateističke ezoterije glasi: "Bog" treba sve to kako bi sam sebe iskusio u svoj punini; stoga je Bog taj koji hoće patnju i neistinu.

U stvarnosti, čovjek je taj koji unutar fizičkog svijeta treba polaritet svjetlosti i sjene kako bi mogao spoznati svjetlost, ali to pogađa samo ljude, ne i svjetlost. Apsolut ne treba Relativno kako bi iskusio svoju apsolutnost, kao što ni svjetlost ne treba sjenu da bi bila svjetlost. Međutim, obzirom da ateistička ezoterija pogrešno shvaća individualnost Boga, u skladu s konceptima monizma "Bog" se vidi kao aspekt relativnosti, jer je "u stvarnosti" sve jedno ...

S teističkog gledišta Bog je savršen i ne treba ništa, jer sve je sadržano u njemu. Bog ne stvara iz manjka, nego iz punine. Božja ljubav i sloboda prisutni su i u njegovim dijelovima, jer samo gdje postoji slobodna volja moguća je ljubav. Ovdje govorimo o najvišem misteriju života, u kojem nam Bog dopušta svima *imati* udjela, zajednički ili individualno. Koliko ćemo udjela *uzeti*, pitanje je naše slobodne volje.

(Uvod i prijevod: Ivana Beker)